

Vojenské památky v Orlických horách a Podorlicku:

Pevnostní turistika na Jiráskově hřebenové trase

20. 1. 2016, RYCHNOV NAD KNĚŽNOU – Orlické hory vyhledávají nejen turisté a obdivovatelé přírody, ale také vyznavači pevnostní turistiky, neboť právě zde v pásmu od Náchoda a Olešnice v Orlických horách na severozápadě až po Králíky na jihovýchodě byl budován jeden z nejdokonalejších pevnostních systémů v Evropě. Jednou z nejvýznamnějších vojenských památek přímo na hřebeni Orlických hor je pevnost Hanička v Rokytnici v Orlických horách, která si tento rok připomene 80 let od zahájení výstavby. Tvrz, kde najdete rozsáhlé muzeum, má ve své sestavě kubaturou největší vybetonovaný objekt v ČR a patří ke stavebně nejzachovalejším objektům pohraničního opevnění u nás. Návštěvníci tvrze se mohou těšit na novinky v expozici, plně dokončené terénní úpravy na objektu R 76 nebo nové zázemí pro maminky s malými dětmi. Projděte se okouzující přírodou a poznejte blíže významnou část historie naší země.

Při putování přírodou Orlických hor, ať již na kole, pěšky nebo aktuálně na běžkách, potkáte [nespočet objektů celého systému předválečného opevnění](#) - tzv. „řopíky“, pozorovatelný a sruby, ale také masivní železobetonové objekty a tvrze, které však nikdy nemohly naplnit svoji obrannou úlohu. Jsou však svědky významné etapy naší historie, pohnutého osudu a především pak obrovského lidského odhodlání a odvahy.

Opevnění Orlických hor, které navazuje na náchodskou oblast s tvrzemi Dobrošov a Skutina, patří mezi nejlépe dochované pevnostní stavby 20. stol. v ČR, které nebyly příliš poškozeny během války Wehrmachtem, o to hůře se však k němu zachoval čs. stát v 50. letech v souvislosti s „těžbou“ kvalitní pancéřové oceli. Jeden z hlavních pilířů obranného postavení budovaného na hřebenech Orlických hor tvořila [tvrz Hanička](#), která byla jednou z 5 stavebně dokončených tvrzí československého pohraničního opevnění.

Dále k jihu obranná linie pokračuje přes soutěsku Divoké Orlice Zemskou bránu až k tvrzi Adam, která je i nadále v držení Armády ČR, a poté přechází přes [tvrz Boudu](#) v pásmo Kralické pevnostní oblasti.

S ojedinělými památkami z doby ohrožení našeho státu nacistickým Německem se můžete seznámit nejen v rámci komentovaných prohlídek na zpřístupněných tvrzích, ale rovněž projdete-li si [naučnou stezku Opevnění Rokytnicka](#). Stezka v rozsahu cca 4,5 km a 14 infopanelů v úseku mezi Panským Polem a Anenským vrchem vč. prostoru tvrze Hanička mapuje unikátní systém naší předválečné obrany. Vytvoříte si ucelenou představu o promyšleném systému pevnostních staveb, výzbroji i vybavení, ale také o připravenosti a odhodlání našich obránců v kritických dnech osudného podzimu roku 1938.

Na Haničce pulsuje život již 80 let!

„U nositelek ženských jmen patří k bontonu i to, že se přímo nemluví o jejich stáří. V případě naší Haničky však pravidla klidně porušíme, vždyť budeme těžko hledat adekvátní případ, kdy se opevnění pojmenovalo takovou libozvučnou zdobnělinou“, uvádí Pavel Minář, vedoucí muzea na [tvrzi Hanička](#), která své jméno dostala podle osady nacházející se v jejím okolí a letos si připomene již 80 let od zahájení výstavby. Tvrz Hanička má své unikátní postavení i z pohledu novodobější historie, neboť jako jediná sloužila od roku 1975 - 1993 jako tajné pracoviště rozvědky, v rámci akce zvané Objekt Kahan pod hlavičkou tehdejšího Federálního ministerstva vnitra ČSSR. V podzemí tvrze byl mimo jiné vytvořen protiatomový kryt, plně technicky vybavený pro dlouhodobý pobyt cca 300 osob, došlo tedy i k významným zásahům vnitřních dispozic. Objekt je tak ojedinělou ukázkou důsledků soupeření mezi státy východního a západního bloku. Od té doby proběhla celá řada úprav. Povrchové objekty jsou průběžně opravovány do podoby roku 1945 na konci války a do budoucna se plánuje další revitalizace dosud nepřístupného objektu. „Jedinečné je také zachování hned několika pancéřových prvků, kdy zůstalo 7 z původních 14 zvonů. K vidění je zvon pro lehký kulomet a kopule pro těžký kulomet, což je do značné míry na našem opevnění raritou. V době okupace zde

Němci zkoušeli také dvě ze svých tajných zbraní, výbušný plyn Tajfun a podkaliberní protibetonové střely Röchling, jejich doložení na Haničce je opět naprostým unikátem“, vyzdvihuje Pavel Minář některé z dalších zajímavostí tvrze, která je zpřístupněna veřejnosti od roku 1995. Při prohlídce podzemí sestoupíte do hloubky 20-36 m, shlédnete plně vybavený „moderní“ úkryt a expozice vás seznámí s historickou bojovou výzbrojí a technikou. „Pro letošní sezónu bude expozice opět obohacena o nové zásadní věci, těšit se můžete na další velmi zajímavý a ojedinělý trojrozměrný exponát“, zve Pavel Minář k návštěvě tvrze, kterou ročně navštíví desítky tisíc návštěvníků.

TIP: Návštěvníci muzea mohou využít výhody služby [Radiobus Turista](#), s objednáním dopravy přímo k muzeu tvrze Hanička. Příjezd motorovými vozidly k objektu muzea je zakázán, parkování možné na sedle Panské Pole-Hanička.

Přijedete-li do Rokytnice v Orlických horách začátkem září, návštěvu tvrze Hanička si můžete zpestřit oslavami a projíždkou parním vlakem ku příležitosti **110. výročí Dráhy v Rokytnici v Orlických horách**, druhé podoorlické lokálky v úseku Doudleby n.O. - Rokytnice v Orł.h., nazývané také jako „Orlickohorský semmering“ podle horské dráhy Semmering v Rakousku mezi Vídní a Štýrským Hradcem pro svůj horský charakter. Navštívit můžete také místní [Muzeum lokálky](#) s historií železnice v regionu Orlických hor, [Muzeum Orlických hor Sýpka](#) nebo si pochutnat na zvěřině ve stylové horské hospůdce [Penzionu Rampušák](#).

Úchvatná příroda Orlických hor nabízí nespočet zajímavých míst k návštěvě, nejen ve spojení s [pevnostní turistikou](#).

Přehled dalších vojenských památek, další tipy na výlety, doporučené ubytování či zážitky najdete na turistickém portálu www.mojeorlickehory.cz nebo aktuálně na tematické microsite www.kdyzjemizima.cz, speciálně určené pro všechny milovníky zimy na horách.

Více informací:

Destinační společnost Orlické hory a Podorlicko: Panská 1492, Rychnov nad Kněžnou, www.dsohp.cz

Eva Vaníčková, ředitelka destinační společnosti, tel. 774 125 014, vanickova@dsohp.cz

Pavel Minář, vedoucí muzea Tvrze Hanička, tel. 736 752 218, tvrzhanicka@seznam.cz, www.hanicka.cz

Aktivita realizována za finanční podpory Královéhradeckého kraje.